

Že i v slovenské písni vliv akustický stejnou silou, jak již dříve o tom praveno, se ohlašuje, netřeba zvláště dokládati.

Vliv jednotlivých nástrojů hudebních na nápěvky písni.

1. Gajdy.

Daleko drsnější vlivu aesthetického a akustického v úpravě nápěvů, jest vliv jednotlivých, a ještě více, sdružených hudebních nástrojů.

V první řadě máme na mysli gajdy.

V gajdách spojeny jsou vlastně čtyři hudební nástroje, jejichž hlas povstává přerývaným proudem větru, který vychází z míšku sdělaného z ovčího temna.

Ve čtyřech násadkách budí se hlas nárazným pérkem *.

Pérko udělá se proříznutím (obyčejným šparákem) bezové krátké větvičky »kožky a duše« zbavené. Na dolním konci stáhne se pevně nití, aby se dále než třeba nezalomilo.

Takto upravené pérko, ozývající se určitým tonem, budící tony v násadce dávající barvu celému nástroji, nazývá se piskor **.

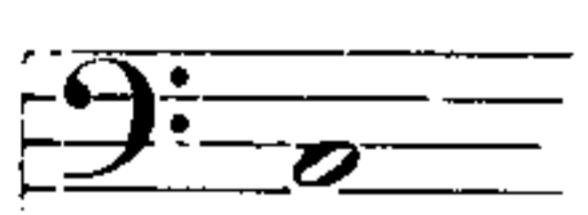
Každá ze čtyř násadek má na hoření konci vpravený svůj piskor.

Aby se zbudil souhlasný ton v násadkách, jest třeba v prvé řadě piskory zladiti.

Děje se to přitéžováním pérka voskem.

Tři z násadek jsou těsně svázány a nazývají se gajdicí; trčí z nich tři piskory zladěné na c^2 .

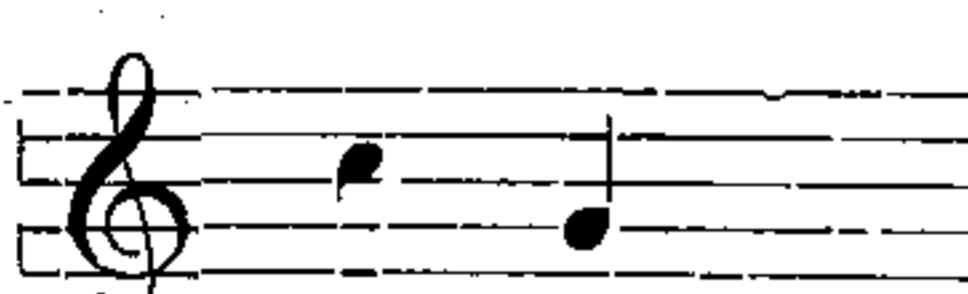
Čtvrtá z násadek, nejdelší, přehozena při hře přes záda, nazývající se huk, má piskor zladěný na c^1 .

Dokud pravou mírou a silou nevnikne vítr shora pískory do násadek, zazní to všemožnými tony. Brzo pod paží urovná se síla větru a v huku zazní c a v gajdici j^1 , c^2 , j^2 .

Aby umožněna byla větší modulace tonová, vyřezáno jest v přední násadce pět dírek, jichž odkrýváním a rozmanitým zakrýváním prsty vyluzují se hly od c^2 — es^2 — e^2 — a^2 atd. až do c^3 .

Nazývá se tato násadka paterkou.

Druhé dvě násadky mají po jedné vyřezané dírce a nazývají se palečnice a jedinka. Budí se jimi známé harmonicky plnící tony

* V akustikách praví se jazýček.

** Jazýček v rámci!